

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LX Nr. 19

KETVIRTADIENIS, LIEPOS [JULY] 12, 1979

KAINA 25 c.

KASDIEN

LIBRARY
JUL 16 1979

Mitingas Pirčiupiuose fašizmo aukų atminimui

**GALI BŪTI "IŠDUMPUOTAS"
FARMERIAI FARMERIAMS
VARGAS IMPERIALISTAMS
TURĖTŲ RATIFIKUOTI**

Vis dažniau girdisi užuominų, kad prez. Carterį neberekėtų leisti kandidatuotis būti perrinktu. Girdi, žmogus daug prižadėjo, bet nieko netesi. Nei karinio biudžeto nemažina, nei infliacijos nesuvaldo . . . o su gazolinu padarė dar didesnę betvarkę.

Patenkintos prezidentu tiktai didžiosios korporacijos, šienaujančios pelnus kaip niekad anksčiau, bet liaudis, ypač darbininkai nebetveria. Netgi ir federaliniai tarnautojai ir tie prieš prezidento politiką nedidinti algų daugiau kaip 5.5 proc.

Prezidentiniai rinkimai nebetoli. Ir labai galimas daiktas, Carteris gali būti "išdumpuotas" kaip daugelis siūlo.

Veikia algų ir kainų stabilizavimo tarnyba, bet plienas pabrango. U. S. Steel korporacija nuo liepos pabrangino net 3.5 proc. Nėra abejonės, kad su plieno pabrangimu pabrangs ir iš plieno gaminami daiktai.

Jeigu neišsiverstų korporacijos, nebūtų skaudu. Bet gi dabar kraunasi šimtamilijoninius pelnus. Ar tai nepašėlimas! Žmonės už viską mokėkite brangiau, kad korporacijos turėtų pelno.

Ta algų ir kainų stabilizavimo tarnyba ar tik nebus penėjimui didžiojo biznio, kad jis tuktų kaip peniūkšlis meitėlis.

Beveik 30 valstijų American Agriculture Movement farmeriai susiorganizavo į National American Agriculture Movement, Inc., nes dvi masinės traktoriais fermerių demonstracijos Vašingtone nieko gero nedavė.

Susiorganizavę fermeriai sieks, kad organizacija būtų fermerių farmeriams.

Išties, miestiečiai už maisto produktus moka doleriais, farmeriams už žemės ūkio produktus moka centais. Doleriais iš žemės ūkio tesipelno tiktai didieji agrobizniai. Smulkiesiems farmeriams tai nepakeliama.

Pietryčių Azijoje Vietnamo, Kambodžos, Laoso tautos pasuko socializmo keliu, arba vulgariskai tariant—paraudonavo. Imperialistiniams interesams negeresni dalykai ir Afrikoje, Lotynų Amerikoje, ypač galvosūkis su Nikaragva. Afganistanas, galima sakyti, praktiškas. Iranas irgi špygą rodo.

Bet keisčiausia yra, kad aliejuoti arabai, pilnomis kišenėmis dolerių, ir tie prieš. Kuveitas atvirai pasakė, kad prez. Carterio administracija nė nemėgintų galvoti apie militarinę intervenciją Perstjos pusiasaly. Saudi Arabija išrėžė, jog jos visiškai negasdina TSRS ir netgi nepaisytų su ja santykiauti.

Laiškas užgydo pačias giliausias žaizdas, bėgantys metai aptildo skausmą, bet istorija niekad neatiduos užmarštin 1944 metų birželio 3-osios, kai į pamiškėje prigludusių kaimą, kaustytu fašistinių kareivių batu atėjo šurpi tragedija: buvo sudeginti 119 nekaltų žmonių—seneliai, moterys, vaikai.

Nusilenkti Pirčiupių Motinai, pagerbti žuvusiųjų, paminėti kaimo tragedijos 35-ųjų metinių birželio 3 dieną čia susirinko šimtai žmonių. Atriedėjo autobusai iš Vilniaus, Kauno, aplinkinių rajonų.

Į mitingą atvyko draugai P. Griškevičius, A. Barkauskas, J. Maniušis, A. Brazauskas, A. Ferensas, K. Kairys, V. Sakalauskas, R. Songaila, L. Šepetytys, V. Astrauskas, V. Mikučiauskas, J. Petkevičius, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojai A. Cesnavičius, A. Drobnys, J. Rusenka, V. Vazalinskis, kiti vadovaujantys partiniai ir tarybiniai darbuotojai.

Mitingą pradėjo partijos Varėnos rajono komiteto pirmasis sekretorius J. Bazys.

— Šiandien mes susirinkome čia, prie Pičiupio Motinos,—pasakė jis,—nulenkti galvų žuvusiems nuo fašistinio maro. Trisdešimt penkeri metai praėjo nuo to laiko, kai didvyriškoji Tarybinė Armija, galiniais smūgiais triuškindama hitlerininkus, išvadavo Lietuvos sostinę Vilnių, kitus respublikos miestus. Tarybinė liaudis, šlovingosios Komunistų partijos vadovaujama, su triuškinio fašizmo, iškovojo laisvę.

Karas paliko galias žaizdas. Jis atnešė mirtį ir į šį Dzūkijos kampeį. Žmonės niekad neužmirš didvyrių, neužmirš nekaltai žuvusių. Jų skausmą ir sielvartą savyje tarsi sukauptę nuolat prie kelio budinti Motina. Sudeginta, bet nepalūžusi, ji tapo mūsų stiprybės, meilės gimtajai žemei simboliu, didžiuoju taikos priesaku.

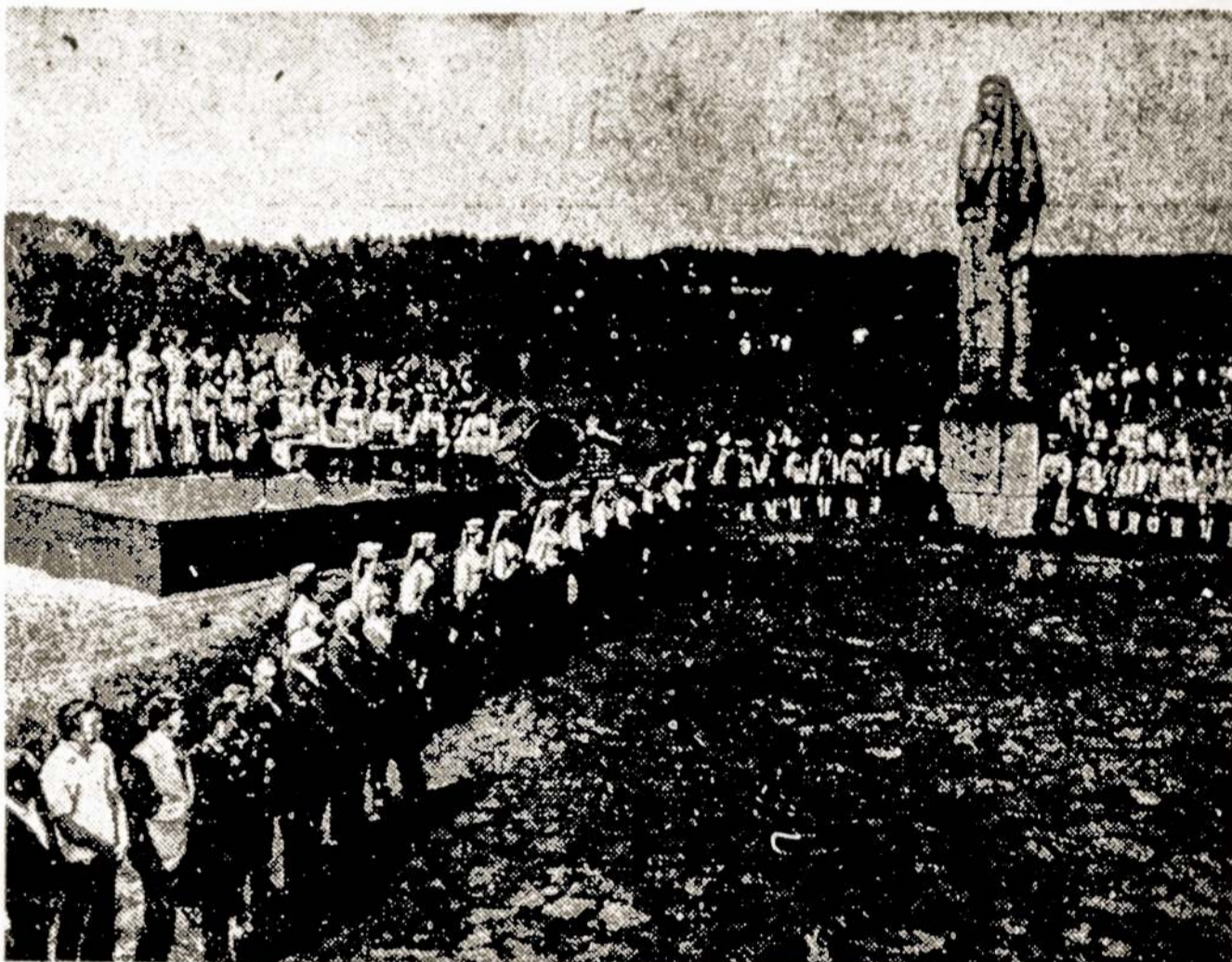
Jordano karalius Husseinas giria Tarybų Sąjungos rolę pasaulinėje politikoje.

Vargas imperialistiniams interesams, kai jų kelyje atsiranda vis daugiau duobių, visokių rąstų.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt jau seniai išpėjo, kad JAV senatas SALT sutartį turėtų ratifikuoti, nes kitaip sugriūtų tarptautinė politika ir prasidėtų šaltasis karas.

Ne vienas Vakarų Vokietijos kancleris tokios nuomonės, yra ir taip manančių daugiau JAV sąjungininkių. Netgi ir prez. Carteris taip sako.

Todėl yra labai svarbu, kad senatas sutartį ratifikuotų. Vieną kartą ant visados reikia padaryti, kad JAV-TSRS santykiai pradėtų švelnėti. Žmonija pavargo baimėje, kad dėl kokio maniako šios dvi šalys gali susikibti ir sukelti pasaulinio karo liepsnas. S. J. Jokubka

Toliau žodis buvo suteiktas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkui A. Barkauskui.

— Jau trisdešimt penkeri metai Pirčiupių pelenams,—pasakė A. Barkauskas,—tačiau siaubinga 1944 metų birželio 3-oji tebėra ir amžinai pasiliks gyva mūsų širdyse ir sąmonėje. Gyva todėl, kad Pirčiupių auka buvo padėta ant bendro didžiosios pergalės aukuro. Gyva todėl, kad pirčiupiečių pelenai, jų nekaltas kraujas ir skausmo ašaros amžiais kaltins fašizmą, sėjusi mirtiną genocido sėklą. Gyva todėl, kad rasizmo ir genocido gavalai ir šiandien kai kur trypia tautų teises, žmonių orumą, atima gimtąją pastogę, švaistosi karo ugnimi. Gyva todėl, kad mes prisimename ir niekada nepamiršime, koks likimas laukė tautų, tarp jų ir lietuvių, siaučiant rudojo epidemijai. Nacistiniai maniakai siekė ne tik pavergti ir apiplėšti užgrobtų valstybių tautas, bet ir visiškai jas sunaikinti. Rozenbergas ir kiti fašistiniai vadeivos su cinišku detalumu kūrė siaubingus okupuotų kraštų pavergimo planus. Jie ruošė prijungti Lietuvą prie hitlerinio reicho ir kolonizuoti, daugumą krašto gyventojų iškelti ar išvežti darbams, likusius sunaikinti arba germanizuoti. Net patį Lietuvos vardą jie buvo užsimoję išbraukti iš istorijos. Hitlerinis fašizmas, nešęs mirtį pasaulio tautoms, kėsinosi sunaikinti Tarybų šalį ir socializmą. Jo sukeltas karas paliko skausmingiausią žaizdą milijonams žmonių sielose ir likimuose. Sis skausmas užplūsta kiekvieno širdį, pažvelgus į Pirčiupių Motiną.

— Jos nebyli kančia mena šurpią senojų dzūkų kaimo tragediją, siaubingus hitlerinų fašistų ir jų talkininkų—buržuazinių nacionalistų nusikaltimus Lietuvos žemėje. Ji mena šioje kovoje žuvusius didvyrius, visus tuos, kurie nebegrižo iš fronto ir užfrontės, kurie buvo nukankinti koncentracijos

stovyklose ir sudeginti gyvi. Į Pirčiupių raudą atsiliepia ir Ablinga, ir su žeme sulyginti Miliūnai, Chatynės varpo dūžiai ir Lidicės kapai, Paneriai ir Kauno fortai, ir dar daugybė vietų aplaistyti žmonių krauju ir ašaromis. Šiandien, nusilenkdami Pirčiupiams, nusilenkdami visoms fašizmo aukoms, mes giliai gedime, bet kartu ir didžiuojamės jų didvyriškumu, mokomės iš jų meilės gimtajai žemei, mokomės branginti krauju iškovotą mūsų gyvenimą, kaip jį brangino, kaip už jį kovojo ir Pirčiupių apylinkių, ir šio kaimo žmonės.

(Sutrumpinta) Iš "Tiesos"

Trumpai

— Labai galimas daiktas, Cika-gcje važiavimas autobusu nuo rugsėjo 1 dienos pabrangs 30 proc. Miesto traukinių ir autobusų tarnyba prašo, kad leistų pabranginti važiavimą su persėdimu iki 80 centų.

— Kongresas užsimojęs socialinio aprūpinimo (welfare) pašalpų federalinį fondą sumažinti vienu bilijonu. Niujorko valstija gautų \$117.2 milijono, Kalifornijos—\$80 milijonų, Illinois—\$76.7 milijonais mažiau, negu gavo iki šiol.

— Apie 300 korporacijų ir kompanijų valdytojų sutinka su tyrinėjimų duomenimis, kad JAV universitetuose socialiniai mokslai turi liberalines tendencijas. Kai kurie jų (29) sako, jog tokie universitetai nereikėtų materialiniai remti.

— Tarybų Sąjungos Komjaunimo lyga apdovanojo medaliais tris jaunus amerikiečius, Young Workers Liberation League darbuotojus. Jais yra: Amerikos jaunu darbininkų lygos pirmininkas James Steele, darbuotojas Larry Moskowitz ir kitas darbuotojas Danny Rosenberg.

VILNIS

Lithuanian Peoples Bi-weekly

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50; Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00; foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608 Phone 842-7325

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

Amerikos darbininkai už SALT II

Žinoma, SALT II sutartis dar neišsprendžia visų ginklavimosi problemų, bet yra didelis žingsnis nusiginklavimo kryptimi ir kliūtis branduoliniam karui. Be to, sutartis garantuoja ir spartina "detentės" procesą, ypač gerėjimą JAV-TSRS santykių. O kaip žinia, nuo šių dviejų galingiausių pasaulyje valstybių daug priklauso tautų politinis ir ekonominis gyvenimas bei visos žmonijos likimas. Kaip prez. Carteris išsireiškęs, SALT sutartis lemia mums išlikimą ar žuvimą.

Todėl nė truputį nenuostabu, kad taikos trokštantis pasaulis už sutartį. Už sutartį visa eilė JAV sąjungininkių šalių. Už sutartį nepraradę proto politikai, visuomenininkai, mokslininkai, ypač visose kapitalo šalyse darbo liaudis, kovojanti už didesnę duonos kąsnį, už išsilaisvinimą iš priespaudos ir išnaudojimo.

Amerikos darbininkų profsąjungų dauguma už sutartį dar ir dėl to, kad sutartis pozityviai palies darbininkus ir jų šeimas, gali duoti daugiau darbų, sumažinti infliacijos įsibėgėjimą.

Automobilių pramonės darbininkų profsąjunga (UAW) ryšium su sutartimi konstatuoja, kad sutartis duos naudos mokesčių mokėtojams, imtinai darbininkams. Remiantis gynybos departamento apskaičiavimu, SALT II sutartis valstybei sutaupyti mažais \$30 milijonų per sekančius dešimt metų. Girdi, šie pinigai galima būtų iš militarinių reikalų biudžeto pervesti sveikatos apdraudai, butų statybai, viešajam transportui, švietimui, naujoms energijos šaltiniams, papildinimui Social Security pensijų ir kitokiems vidaus reikalams.

Uostų ir laivų krovinių profsąjunga (ILWU) savo suvažiavime užgirdama SALT II sutartį pažymėjo, kad profsąjunga visada buvo tos nuomonės, jog JAV ir TSRS nesutikimai reikia išlyginti taikiu būdu, SALT sutartis ir yra tas procesas. Toliau, profsąjunga betarpiškai buvo už plėtimą tarp JAV ir TSRS prekybos. SALT sutartis kaip tik ir yra, kad varžantys prekybą varžtai gali būti atliuosuoti.

Panašius pareiškimus yra paskelbusios ir kitos profsąjungos, kaip drapanų ir tekstilės darbininkų, mašinistų, naftos ir chemijos pramonės, nacionalinė švietimo asociacija, universitetus baigusiu moterų asociacija, susirūpinusių mokslininkų sąjunga, darbininkų moterų koalicija, netgi futbolo žaidėjų lygos direktorius Edward Garvey ir daug kitokių grupuočių ir visuomenininkų.

Kalbant apie tuos, kurie prieš sutartį, automobilių pramonės darbininkų profsąjunga sako, jie yra tie patys, kurie prieš darbininkų sąjūdžius ir prieš darbininkų reikalus.

Telefono ir telegrafo darbininkų profsąjungos, turinčios daugiau kaip 500,000 narių, vykdomoji taryba sako, jog SALT sutartis yra pragmatiškas diplomatinis instrumentas, kuris gali daug padėti JAV interesams.

Už sutartį pasisakė ir plieno pramonės darbininkų profsąjunga.

Kalbant apie Rodeziją

Vakarų valstybėms tiesioginiai nuolaidžiaujant, Rodezijoje sudaryta marionetinė vyriausybė, kuriai vadovauja vyskupas Muzoreva. Ir nors jos daugumą sudaro juodaodžiai ministrai, jie tarnaus baltųjų neokolonizatorių interesams. Pakanka paminėti, kad Afrikos gyventojų budelis, buvęs Rodezijos premjeras J. Smidt iš šios vyriausybės gavo ministro be portfelio postą Muzorevos kabinete, o neatsidūrė už kalėjimo grotų.

Dabar Vakarai, nepaisydami Jungtinių Tautų nutarimų, siekia šią vyriausybę įteisinti, iškovoti jai tarptautinį pripažinimą ir panaikinti Rodezijai ekonomines sankcijas. Iš Londono lordas Karington jau paskelbė, kad artimiausiu metu Rodeziją aplankys aukštas pareigas einęs Anglijos užsienio politikos emisaras, kuris "bus Salsberyje tiek, kiek reikės, siekiant palaikyti ir plėsti kaip galima artimesnius ryšius su Muzoreva." Tokiu būdu Anglija siekia įkurti Salsberyje institutą, kuris dėš pagrindus užmegsti oficialius santykius su neteisėta Rodezijos valdžia.

Atsilygindamos už pripažinimą, marionetės iš Salsberio žada šios šalies duris plačiai atverti Vakarų investicijoms. Vadinasi, ateityje daugianacionalinės korporacijos ir joms tarnaujantys Pietų Afrikos Respublikos rasistai dar labiau išnaudos Zimbabvės afrikiečius.

Jos siekia taip pat sudaryti Pretorijos globojamą vadinamąjį "Pietų Afrikos bloką," į kurį numatoma įtraukti Pietų Afrikos Respubliką, Rodeziją, Namibiją, taip pat kai kurias Afrikos Pietų valstybes, bendradarbiaujančias su rasistais. Tokią sąjungą, kurios idėja seniai puoselėja neokolonializmo strategai, jie vertina kaip priemonę prieš nacionalinio išsivadavimo judėjimus, ginti ekonominius ir strateginius Vakarų interesus visame Afrikos žemyne.

"Veidmainystės politika"—taip Vakarų poziciją Rodezijos klausimu apibūdino vienas iš Zimbabvės patriotinio fronto vadovų D. Nkomas. Jis pabrėžė, kad Zimbabvės patriotinis frontas nepripažins marionetinio Salsberio režimo ir su ginklu rankoje kovos už tikrą savo tėvynės laisvę ir nepriklausomybę.

NACIONALISTŲ FRONTE

Ida Kasparaitienė "Drauge" (nr. 130) straipsnyje "Padėkime mūsų vasario 16 gimnazijai" pažymi, kad toje gimnazijoje tesimoko tik 58 mokiniai, kurių tarpe 18 iš S. Amerikos. Gi tuo tarpu tokioje pat latvių nacionalistų užsienyje įkurtoje gimnazijoje mokosi apie 120 mokinių, o vengrų net apie 350 mokinių.

Nekalbėsime apie vengrus nacionalistus dypukus, bet latvių yra daug mažiau pabėgusių iš Latvijos, negu lietuvių pabėgusių iš Lietuvos. Ir štai, jų gimnazijoje dvigubai daugiau mokinių, negu lietuvių gimnazijoje.

Kodėl taip? Labai galimas daktas, kad lietuviams nacionalistams yra svarbiausia "vaduoti" Lietuvą, o ne lietuviybę.

☆☆☆

Blogi reikalai Bostone Sv. Petro lietuvių parapijai. Prieš 30 metų, naujoms ateiviams atvykstant, parapijoje buvo net penki kunigai, o dabar bėra tik vienas klebonas ir jokio pagalbininko neturi.

Visa tai dar būtų pakenčiama, bet blogiausia, kad aplink bažnyčią visi mūriniai namai yra nugyventi, apieisti, be langų... Pilna šiukšlių ir stiklų. Išmušami net bažnyčios langai, aimanuoja "Draugo" korespondentas iš Bostono.

Kodėl taip atsitiko, visiems aišku kaip dienos šviesa. Naujieji ateiviai čia greitai paspėjo sušilti kojas ir emė persikeldinėti į geresnes vietas. Parapijos teritoriją užleido svetimiesiems. Vadinasi, kad ir lietuviška parapija, bet geresnėje vietoje mūrinukas arčiau prie širdies.

☆☆☆

Toks VI. R. "Draugo" Nr. 129 štai ką rašo:

"Kiek girdėjau, Kennedy centrą tik atidarius, kažkaip papuolė okupuotos Lietuvos vėliava. Atitinkamiems žmonėms ir organizacijoms padarius intervenciją, vėliavos buvo pakeistos: išmesta "tarybinė" ir pastatyta Lietuvos trispalvė. Bet maždaug prieš 4 savaites Kennedy centrą lankė meno pažįstami ir matė Lietuvos vėliavą, apverstą aukštyn kojomis. Atseit, raudona spalva viršuje, geltona apačioje."

Tas "Draugo" VI. R. ketina prie progos pats užsukti pažiūrėti, ar padaryta klaida Kennedy centre atitaisyta. Kaip atrodo, atitinkamiems žmonėms ir organizacijoms vėl teks daryti intervenciją. Tikra bėda tiems nacionalistams, be Lietuvos "laisvinimo" ir štai kokių bėdų dar yra. Z.

— Sirija su Iraku susitarė susivienyti į vieną valstybę taip, kad abi turėtų vieną prezidentą, vieną parlamentą, kariuomenę, vėliavą ir vieną himną. Kai susivienys, turės 21 milijoną gyventojų.

— Tarybų Sąjunga ir Prancūzija pasirašė sutartį bendromis jėgomis tobulinti kompiuterius.

— Birželio mėnesį Lisabone įvyko Portugalijos Komunistų partijos IX kongresas. Apie 1,750 delegatų atstovavo kompartijos 165,000 nariams. Nuo praeito kongreso iki dabar Portugalijos Komunistų partijon įstojo mažais 50,000 naujų narių.

Vaikų vasaros poilsis

Atėjo graži vasara. Dar gegužy saulė paskleidė Nemuno krašte daug šiltų spindulių. Visi—ir vaikai, ir suaugę—svajoja apie atostogas. Juos vilioja gamtos prieglobtis: žydrėji Zarasų ar Ignalinos ežerai, Nemuno ir kitų upių vingiai, ošianti gintarinė Baltija...

Birželis—pirmasis vasaros mėnuo. Su juo prasidėjo ir vaikų vasaros poilsis. Dar žiemos mėnesiais buvo pradėta ruošti moksleivių vasarai.

Daugiau kaip pusė milijono moksleivių skirstosi vasaros poilsiu. Gražiausiose Lietuvos vietose iškilmingai atidarytos moksleivių stovyklos. Vaikams čia sudarytos visos sąlygos žaisti, ilsėtis, stovyklauti, džiaugtis laiminga vaikyste. Tai nepakeičiamas tarybinio gyvenimo principas. Komunistų partija ir Tarybų valstybė labai rūpinasi jaunąja karta. Sį rūpestis dar didesnis šiais—Tarptautiniais vaikų metais. Vaikų poilsiu Lietuvos profsąjungos šiemet numato išleisti apie 4 milijonus rublių. Visi vaikai naudojasi savo garantuota teise į nemokamą arba lengvatinį poilsį.

Masiškiausia vaikų ir paauglių vasaros poilsio forma yra stovyklos. Šią vasarą Lietuvoje veiks apie 1300 įvairaus profilio stovyklų, kuriose pailsės 176 tūkstančiai moksleivių. Tai dešimčia tūkstančių daugiau negu pernai.

Populiarios ir vaikų mėgiamos užmiesčio moksleivių stovyklos. Jų įsteigta daugiau kaip 160. Nemaža jų naujai pastatyta šiemet. Užmiesčio stovyklose, įrengtose pačiuose gražiausiose gamtos kampeliuose, ilsės 60 tūkstančių moksleivių.

Atsižvelgiant į vaikų polinkius ir sugebėjimus, šalia bendro pobūdžio veiks profilinės stovyklos: užsienio kalbų, jaunųjų gamtininkų, techniku, sporto bei turizmo stovyklos. Vien sportinio sveikatingumo stovyklose ilsės ir kels sportinį meistriškumą beveik 6 tūkstančiai jaunųjų sportininkų.

Silpnesnės sveikatos vaikams šiemet įkurta daugiau sanatorinių stovyklų. Jose ilsės ir gydysis daugiau kaip 5 tūkstančiai moksleivių. Didele globa apgaubti našlaičiai, 250 vaikų namų auklėtinių su nemokamais kelialapiais ilsės užmiesčių stovyklose.

Ne visi, žinoma, moksleiviai atostogaus užmiesčio stovyklose. Mieste likusiems vaikams prie mokyklų, kultūros-švietimo įstaigų, sporto bazių bus organizuota 250 miesto tipo stovyklų, kuriose ilsės ir išskylaus daugiau kaip 31 tūkstantis moksleivių. Čia vaikai pedagogų priežiūroje praleis visą dieną, bus maitinami, o vakarais grįš į namus pas tėvus.

Populiarios tapo vyresniųjų moksleivių darbo ir poilsio stovyklos. 56 tūkstančiai moksleivių dirbs, ugdyd darbo įgūdžius, ilsės kolūkiuose, tarybiniuose ūkiuose, miško pramonės įmonėse, gamyklose.

Moksleiviai vasaros stovyklose ne tik ilsės, sportuos, bet ir dalyvaus įvairiose išvykose, ekskursijose, kraštotyriminėje veikloje.

Vaikai—mūsų ateitis. Todėl negailima nei lėšų, nei pastangų, kad jie gerai pailsėtų, sustiprėtų ir rudenį grįžtų į mokyklas žvalūs, kupini energijos semtis mokslo žinių, ruošti prasmingam gyvenimui.

K. Siudikas

Kas naujo šią vasarą Palangoje

Iš "Tiesos" spausdiname Palangos miesto vykdomojo komiteto pirminko pavaduotojo Vytauto Kaklio sutrumpintą pasakojimą "Tiesos" korespondentui Vytautui Žeimantui.

Stai: Sezono pradžioje atvėrė duris Daukanto gatvėje pastatyti nauji poilsio namai mokslininkams, Vanagupėje—750 vietų poilsio namai žemdirbiams, Sventijoje—stoja rikiuotėn poilsio namai mėsos ir pieno pramonės darbuotojams. Kapitališkai suremontuosime Palangos autobusų stotį.

Šį sezoną priėmė pirmuosius lankytojus Basanavičiaus gatvės pradžioje pastatyta moderni kavinė "Banga." Visu pajėgumu pradėjo veikti naujas konditerijos cechus. Per parą jis pagamins 3 tonas įvairių skanėstų.

Sparčiai auga gyvenamasis rajonas tarp Jasinsko gatvės ir Klaipėdos plento. Namai čia statomi pagal specialiai Palangai paruoštus projektus. Naujajame rajone jau apsigyveno apie 1,000 žmonių. Jį baigus, čia gyvens 12 tūkstančių palangičių.

Kupiškėnų žemė

Pažintį su Kupiškio rajonu galime pradėti kad ir Subačiuje. Subačius istoriniuose šaltiniuose minimas nuo 1590 m. Dabartiniu savo išsidėstymu kiek primena Varėną: vienur pats miestelis aptūpęs Viešintos upelė, o už keletos kilometrų geležinkelio stotis ir atskirai susipietusi kita miestelio dalis.

Subačiuje, kaip ir apskritai Kupiškio rajone, gausu kovų už Tary-

Prie Palangos prisijungė Šventosios gyvenvietė. Joje kol kas daugiausia vienaaukščių medinių namelių. Dabar juos keliname iš miškų, nuo kopų. Stengiamės sukurti stambius, iki 1,000 vietų kompleksus, kuriuose būtų ir visuomeninio maitinimo, buitiniai bei prekybos taškai.

Stambius poilsio namus Sventijoje jau pastatė "Lietžemūtechnika" bei žemės ūkio statybininkai, 800 vietų poilsio namus statosi energetikai, projektuoja statyti chemikai, baldininkai.

Stengiamės, kad ir mažieji turėtų kur įdomiai pailsėti, pažaisiti. Nupirkome nemažai naujų modernių atrakcionų. Juos jau montuojame naujai kuriamame sveikatos parke, Naglio kalno rajone. Be to, šiemet paplūdimyje darome keletą žaidimų aikštelių su įvairiais įrengimais. Vienoje šių aikštelių pastatysime tikrą žvejybinį laivą, kurį vaikams padovanavo Šventosios žvejai.

Motorizuotų poilsiautojų bei turistų nuolat gausėja. Į tai mes atsižvelgėme. Šiam vasaros sezonui baigiame įrengti naują 1,000 vietų automobilių stovėjimo aikštelę prie Klaipėdos ir Kretingos plentų sankryžos. Į šiaurę nuo Vanagupės pradės veikti 600 vietų palapinių miestelis. Čia autoturistai galės statyti savo ar išsinuomuotas palapines. Sventijoje irgi sezono pradžioje atidarysime 150 vietų mašinų stovėjimo aikštelę, kurioje galima bus statyti ir palapines.

Šiandien Palanga turi tiesioginį ryšį su visais respublikos rajonais, o su Vilniumi—20 linijų, Kaunu—15, Klaipėda—8. Papildomai montuojama 12 kanalų telefoninė aparatura. Pradėjus eksploatuoti naują tarp miestinę pasikalbėjimo stotį, nusiskundimų nebebus. Dabar ryšinininkai naują stotį jau įvaldė. J.

bų valdžios įtvirtinimą relikvijų. Prie miestelio ryšių skyriaus sienos pritvirtinta paminklinė lenta pirmajai šio skyriaus viršininkei Eleonai Pribušauskaitei—pokario metų komjaunuolei, buržuazinių nacionalistų nužudytai 1946 m.

Pakelėje tarp miestelio ir geležinkelio stoties stovi paminklas, liudijantis, jog čia palaidoti Tarybų valdžios organizatoriai Bronius Jo-

nuška ir Stasys Beresnevičius, žuvę 1919 m. vasario mėn. mūšyje su vokiškaisiais okupantais. Šie vyrai kilimo iš Geležių, kur veikė Taryba ir gausus milicijos būrys, kaip tik atėjęs į pagalbą kaimynams.

Pasidairykime aplinkiniuose Girėnų ir Subačiaus girininkijų miškuose. Subačiaus girininkijos 20 kvartale aptiksime pilkapius, vadinamus Milžinų kapais.

Jeigu keliausime į Kupiškį, tai geriausia traukti palei Lėvenį arba bent neišleidžiant šios upės iš akių. Tada galėsime pasigrožėti Terpeikių ir Beivenų ažuolais, Paulionkos kaime augančiu kurtiniu maumedžiu. Tai vis medžiai—gamtos paminklai. Terpeikių kaime yra keli kultūros paminklai: stogastulpis, seni svirnai.

Paulionkos dolomitų karjere atodangose matysime seniausius respublikoje dolomito sluoksnius. To dolomito rasime Palėvenės kulto pastatų bei Noriūnų dvaro ansambliuose. Niriūnuose išlikę besipuojuojantys dolomitiniai bokšteliai, bene vieninteliai tokio tipo statiniai respublikoje.

Abipus Lėvens stūkso piliakalniai—vienapus, Aukštaičių kaime, Ožiakalnis, kitapus, netoli Noriūnų, Skverbų kalnas.

Kupiškis išikūręs Kuopos ir Lėvens upių santakoje. Istoriniuose šaltiniuose minimas nuo 1510 m. Manoma, kad jau XVIII a. jis buvo valsčiaus centras.

Senuose padavimuose aiškinama, jog Kupos upelė atsiradusi nuo žmonių ašarų, laidojant švelnią, gero būdo mergelę Kupaite. Mokslininkai upelės vardą sieja su žodžiu "kupėti"—kunkuliuoti, virti. Mat, vagoje yra daug slenksčių, akmenų, kuriuose upelė ir verda.

1918 m. pabaigoje Kupiškėje ir jo apskrityje ryškiai išplėskė revoliucinė liepsna. Kiekvienas kupiškėnas parodys Gedimino gatvėje 1978 m. rekonstruotą namą, kur nuo 1919 m. gegužės buvo LKP Kupiškio apskrities komiteto būstinė. Čia gyveno ir dirbo apskrities revoliucinio komiteto pirmininkas Vl. Rekačius (1893-1920). Tai dabar primena pernai pritvirtintos memorialinės lentos.

Kupiškio apskrities kariniu komisaru buvo P. Pajarskas, žuvęs 1943 m. kartu su I. Meskupo-Adomo grupe Biržų giriose.

Būtinai užsukime į Kupiškio kraštotyros muziejų. Zingėdžiam keliauninkui maloniai sutiks pagelbėti muziejaus vedėja V. Rastenytė. Apie Kupiškėnų žemę daug galima sužinoti, rajono kraštotyros ir visuomeniniuose muziejuose yra sukaupta daugiau kaip 15 tūkst. etnografinės, istorijos, dailės, archeologijos eksponatų. O kur dar kraštotyryninkų surinktos medžiagos aplankai įmonėse, organizacijose!

Jei jau kalbame apie muziejus, tai negalima nepaminėti vieno savičiausių respublikoje kraštotyryninko ir liaudies menininko A. Petrausko muziejaus-sodybos Uoginių kaime netoli Antašavos. Tikrai verta pabuvoti šiame užburiančiame kampelyje. Antašavoje yra keletas liaudies dailės paminklų, saugomas čia architektūrinis paminklas—dvaro pastatų ansamblis (1811-1820) ir parkas.

Kupiškio rajone išaugo daug žymių mūsų krašto žmonių. Migonyse gimęs Vilniaus universiteto profesorius Architektas L. Stuoka-Gucevičius, ir aukštupenių Lietuvos miškininkystės mokslų pradininkas, pirmasis LZŪA rektorius prof.

P. Matulionis. Iš Kupiškio rajono kilę istorikas daktaras V. Merkys, ir neseniai 80-metį atšventęs LTSR MA prezidentas J. Matulis, ir Tarybų Sąjungos Didvyris artileristas S. Seinauskas.

Dar viena Kupiškio rajono ypatybė—pelkėtumas. Čia nemaža aukštapelkių. Čia didžiausi Lietuvoje botaninių draustinių—spanguolynų plotai.

Didelės, labai savitos Sepetos ir Notigalės pelkių plynės. Įdomu po jas pavaikščioti keliauninkui-gamtininkui, pasigrožėti pušelėmis, pažinti keistą, žodžiu nenusakomą "tyrų šauksmą." Auga čia arktinės tundrų augalijos reliktai—tekšės ir beržai keružiai. Tai labai reti augalai, tesutinkami tik šiaurėje ir rytinėje respublikos dalyje. Šie augalai mums primena maždaug prieš 10-12 tūkst. metų buvusią mūsų krašte tundrą. Gausu čia kitokių pelkinių augalų: spalgenų, vaivorių, gailių, baložolių, varnauogių, įvairiausių kiminių—tik mokėk skaityti didžiąją Gamtos knygą. Apie Sepetą dar prieškarinių laikotarpiu K. Brundza drauge su LZŪA mokslininkais paruošė išsamią monografiją. Gaila, kad dabartiniu metu Sepeta nepaskelbta gamtinio draustinio, o eksploatuojama.

Stepas Deveikis

Kas Kur

— Airijoje kas dešimtas gyven-tojas—bedarbis.

— Čilėje kiekvieniems 20 piliečių tenka po 1 žvalgybos agentą.

— Gvatemaloje nekontroliuojamos šeimininkauja 77 Amerikos korporacijos. Jų rankose—visų gamtos turčių, tame tarpe ir naftos, gavyba.

— Kosta Rikoje Amerikos kompanija "United Fruit" valdo 24 tūkstančius hektarų žemės, bananų plantacijose kasmet ji gauna 720 tūkstančių tonų bananų derliaus.

— Indonezijoje šiuo metu apie 30 milijonų dalinių arba visiškų bedarbių. Salyje gyvena 141 milijonas žmonių.

— Turkijos 123 tonų aukso 75 tonos saugomos Niujorko bankuose, 39 tonos—Vakarų Europos šalių seifuose ir tikrai 13 tonų—pačioje Turkijoje.

— Pietų Afrikos Respublikos kalėjimuose sėdi daugiau politinių kalinių afrikiečių, negu juodaodžių mokosi mokyklose.

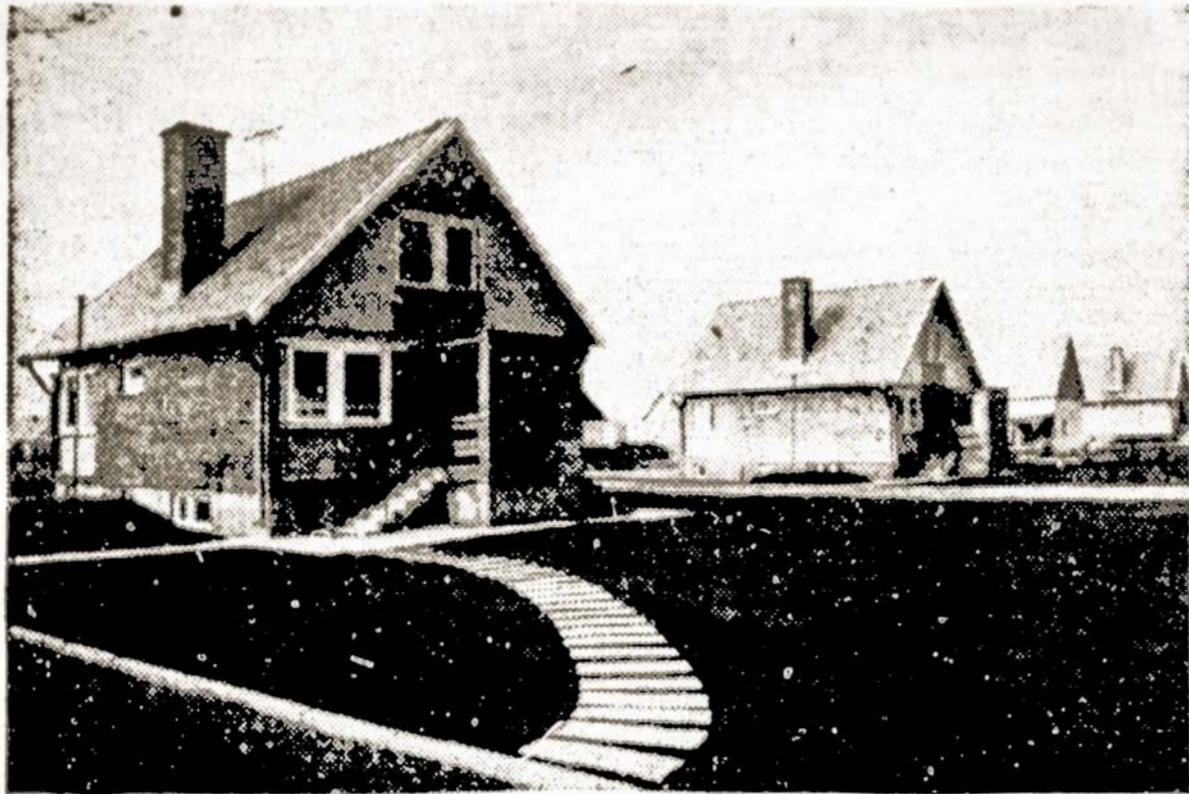
— Kinijoje juodaodis fermeris Petro Hitleris įteikė valdžiai pareiškimą, prašydamas leisti jam pakeisti pavardę. Tiesa, jis tiksliai nežinojo, kas yra buvęs jo bendravardis, tačiau skundėsi, kad klientai, sužinoję jo pavardę, labai dažnai atsisakydavo pirkti iš jo produktus.

— Pakistanas užima 3 vietą pasaulyje pagal ryžių eksportą. Tai užtikrina jam daugiau kaip 20 procentų visų valiutos pajamų.

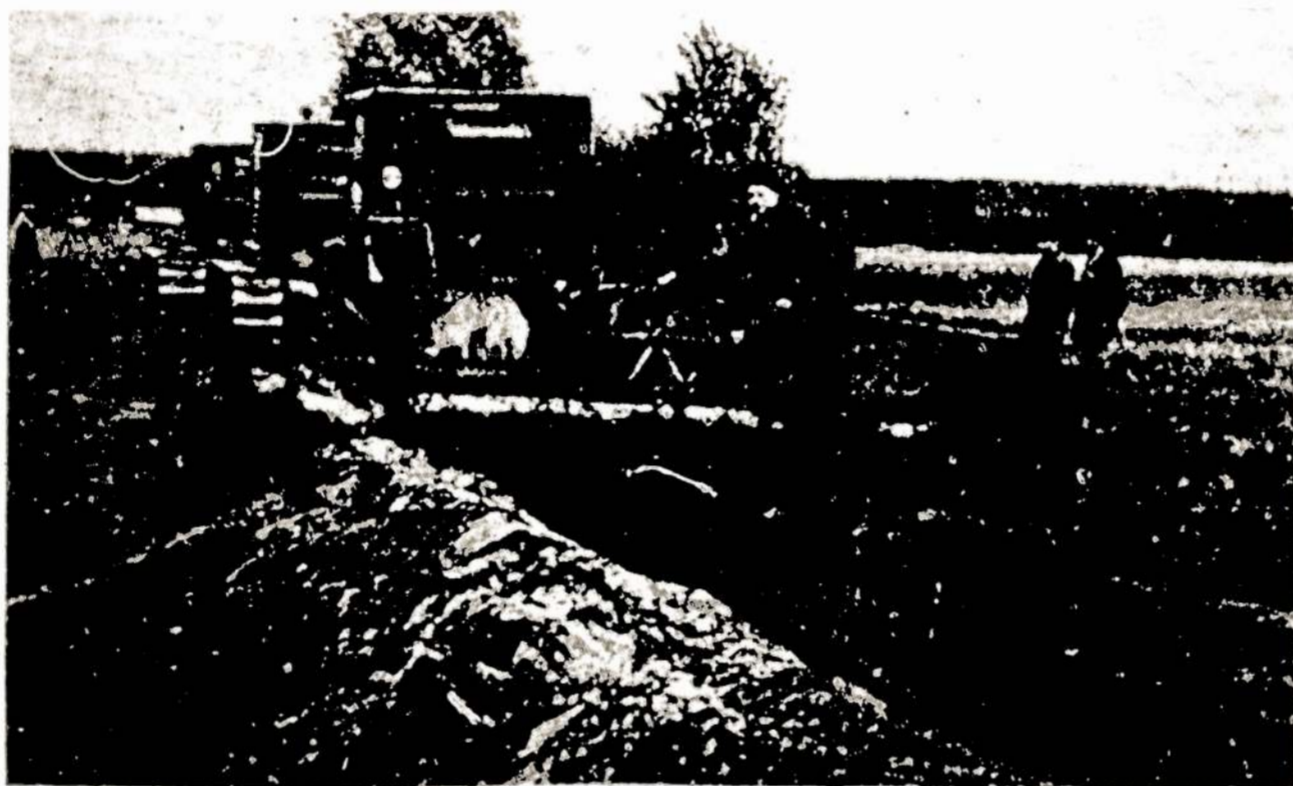
— Mažiausias pasaulyje kalėjimas yra Sarko saloje (Normandijos salynas, priklauso Didžiajai Britanijai). Vienu metu jame gali kalėti tik du žmonės.

— Sunku patikėti, bet faktas, kad 1852 metais Oregono valstijoje druskos ir aukso kainos buvo vienodos.

— Japonijos plieno korporacijos gavo iš TSRS užsakymą už \$350 milijonų pagaminti storų plieninių vamzdžių. Užsakymą sutiko finansuoti Japonijos eksporto ir importo bankas.

Labūnavos gyvenvietės fragmentas [Kėdainių rajonas, "Rytų aušros" kolūkis]

Melioravimo darbai buvusiam Jiezno rajono "Tiesos" kolūkyje.

Plungė. Gerai dirba S. Paulausko vadovaujama "Minijos" kolūkio kompleksinė statybos brigada. Nesenai perduotas didelis pastatas, kuriame įsikūrė kolūkio valdyba, biblioteka, įrengta valgykla, kino salė. Dar šiais metais statybininkai užbaigs didelį gyvulininkystės pastatą ir keliolika modernių gyvenamųjų namų.

Klaipėda. Jau penkti metai gyvuoja "Trinyčių" medvilnės verpimo kombinato ir dramos teatro bendradarbiavimo sutartis. Darbininkai gausiai lanko teatrą, į kombinatą atvyksta aktoriai.

Pagal sutartį darbininkai išrenka geriausius metų aktorius. Šiemet šie vardai suteikti aktoarei J. Simonaitytei ir nusipelnusiam respublikos aktoriui B. Barauskui. Jiems įteiktos specialios "Trinyčių" kombinato premijos.

Kombinato darbininkų laureatais jau yra buvę aktoriai J. Budrikaitė, M. Černiauskaitė, V. Paukštė, V. Kancleris. Aktorius B. Barauskas laureatu tapo antrą kartą.

IGNALINA. Sparčiai auga Ignalinos atominės elektrinės ir Sniečkus vardo gyvenvietės pastatai. Į rytų Lietuvos tarp ežerų tyvuliuojantį kampelį dieną naktį nuo Jonavos geležinkelio stoties skuba vagonai su žvyru, N. Akmenė siunčia aukštos kokybės cementą. Ignalinos statybininkai daug siuntų gausia iš įvairių Sąjungos pramonės įmonių.

Atominės elektrinės ir gyvenvietės statybininkai tarėsi, kaip dar labiau paspartinti darbus.

Telšiai. Trisdešimt metų kraštyros muziejuje dirba Pranas Duoplys. Jam atėjus, muziejus teturėjo vos keletą tūkstančių eksponatų. Šiandien muziejaus ekspozicijose—fonduose per 30 tūkstančių įvairių vertingų eksponatų, kurie žinomi daugeliui respublikos senienos mylėtojų ir istorikų. Čia dažnai lankosi svečiai iš brolių respublikų ir užsienio kraštų.

D. Duoplys—aktyvus meno saviuoklos dalyvis. Jis gerai žinomas Telšių Zemaitės vardo liaudies teatro aktorius, aktyvus "Masčio" fabriko rajono pionierių namų ratelių dalyvis.

Telšiečiai iškilmingai paminėjo žinomo Zemaitijos kultūros entuziasto 70 metų gimimo ir 30 metų darbo sukaktį. Buvo pasakyta daug šiltų žodžių, gausiai įteikta gėlių.

Druskininkai. Daug žemdirbių pastoviai gydosi "Eglės" sanatorijoje. Dabar čia gausi Lenino ir "Kibirkšties" kolūkiečių iš kaimyninio Lazdijų rajono. Čia atvyko šiauriečių "Raudonosios vėliavos" kolūkiečiai ir Ginkūnų tarybinio ūkio darbininkai.

VILNIEČIAI MASKVOS CENTRINEI TELEVIJAI

VILNIUS. Scenaristas R. Šavelis, režisierius A. Grikevičius, operatorius R. Juodvalkis ir dailininkas G. Kličius sukūrė dviejų serijų filmą "Veidas taikinyje" pagal žinomo anglų rašytojo G. Česterton novelės. Šį filmą Lietuvos kino studija pastatė Maskvos Centrinės televizijos studijai užsakyti.

NEISGALVOTI SUSITIKIMAI Senuko ašaros

— Tiek metų! Tiek metų! . . .
Situos žodžius kartojo ir kartojo, o jie nenusibodo. Kuo daugiau jų girdėjau, tuo gražesnis buvo žmogus—jau senas, jau kryptojantis. Taip jis sveikinosi su gimtuoju kraštu, matyti, spėjęs prarasti viltį, kad šitaip dar gali būti. O ašaros iš laiko pražildytų, išblėsintų jo akių tiesiog sriuvo. Senas, sukumpęs, metų lenkiamas prie žemės, jis gynėsi nuo draugų parankių, kurie stengėsi jam padėti. Atrodė, laukia, kada pati gimtoji žemė ateis į paramą—ištiesins jį, tvirtai pastatys ant kojų ir pasakys: pabėgiok, kaip savo prisiminimuose . . .

Atvykusių grupėje buvo trisdešimt du žmonės. Apšpiesti giminių, pažįstamų, draugų jie negirdėjo, nematė, kad ir senuko ieško, klausinėja. Negirdėjo ir jis—ėjo paskui minią prie didžiulio "Ikariaus" autobuso ir verkė, rankoje laikydamas nedidelį ryšulėlį.

Siltos ir meilios giminių rankos jį apkabino paskutinį.

Dažnai prisiminu jį, tokį sąžiningą savo kraštui. Dažnai jį prisiminęs pagalvoju, kad gal žmonės būtų labai panašūs, jeigu jų širdys neskirtų. O tuomet, kai Kanados lietuvių grupė 10 dienų viešėjo Lietuvoje, seneliuko nemačiau. Jis dingo ir "Gintaro" viešbučio kambarėlis liudėjo vienišas. Nereikėjo senajam sveičiui Kauno, Druskininkų, Pirčiupių, "Neries" kolūkio, Trakų . . . Kiekvieną rytą jo žvalgaisi į ekskursijas išvykstančių sveičių gausokame būrelyje ir vis veltui—jo nebūdavo.

Tik paskutinę sveičiavimosi dieną—vėl žmonių būryje prie jau sumestų krūvon lagaminų stovėjo mano prapuolėlis. Ir vėl su gausiomis ašaromis akyse. Tai buvo sunkios ašaros ir jas reikėjo nušluostyti giminių rankomis.

— Dar atvažiuos! Juk atvažiuos!—guodė kiti seneliuką, man nepažįstamą, bet tokį mielą. Per meilę savo gimtai žemei, savo kraštui priartėjau prie jo kaip sūnus prie tėvo. Kas tu, senuk? Iš kur? Šito nežinojau ir nesistengiau to padaryti. Man užteko iš tolo žiūrėti į jo sunkias ašaras, kad pajusčiau, kokie labai artimi esame giminės—abu vienos tautos sūnūs. Čia mūsų žemė, čia mūsų džiaugsmas, ašaros, čia—Tėvynė.

— Išsiverk, senuk! Paskutinį kartą išsiverk ant savo gimtosios žemės,—raginau mintyse seneliuką, labai nujausdamas, kad kito karto nebus.

Pranas Karlonas

Niekad taip nebuvo

Kaip Laima Miliauskienė žurnale "Mokslas ir Gyvenimas" Nr. 4 pažymi, Vilniaus universitetas nuo seno garsėja internacionalinėmis tradicijomis, bet niekad, taip, kaip dabar. Ypač išsiplėtė ir sutvirtėjo Universiteto tarptautiniai ryšiai Tarybų valdžios metais,—Laima Miliauskienė rašo. Girdi, įprastos tapo Universiteto žmonių išvykos į Greifsvaldo, Prahos, Krokuvos universitetus ir kitas aukštąsias mokyklas, su kuriomis Universitetas yra susitaręs bendradarbiauti. Bendromis jėgomis sprendžiamos įvairios mokslinės problemos, keičiamasi darbo patirtimi, rengiamos studentų gamybinės praktikos.

Kiekvienais metais būrelis Universiteto jaunų mokslininkų stazuoja įvairiose socialistinėse ir kapitalistinėse šalyse. Štai pernai iš dešimties mėnesių stazuotės Lenkijoje grįžo filosofas doc. E. Nekrašas, iš Vengrijos—matematiškas, teisininkai ir kiti specialistai tobulinasi JAV, Prancūzijoje, Austrijoje. Fizikos fakulteto asistentas A. Orliukas stazavosi Sveicarijoje, chemikas vyr. mokslinis bendradarbis G. Purvaneckas—Japonijoje, ekonomistas doc. S. Vaitekūnas šiuo metu yra išvykęs į Kanadą.

Nemažai Universiteto dėstytojų ir profesorų vyksta į užsienį pedagoginio darbo dirbti. Pirmiausia reikėtų paminėti rusų kalbos ir literatūros specialistų išvykas. Pernai Universiteto dėstytoja E. Brazauskienė grįžo po dvejų metų pedagoginio darbo Suomijoje, D. Guzevičienė—po vienerių metų iš Japonijos. 1977 m. kalbos kursuose Italijoje dėstė doc. L. Sudavičienė.

Universiteto specialistai dirba besivystančiose šalyse. Trejus metus Bamako nacionalinėje administracinėje mokykloje Malyje dirbo doc. S. Imbrasas. Šiuo metu Alžire yra net du Vilniaus Universiteto atstovai—prancūzų kalbos dėstytoja J. Bulotienė ir matematikos asistentas V. Urba. Konge matematiką dėsto S. Norgėla.

Universitetas priima ir nemažą būrį sveičių iš užsienio. Universiteto laboratorijose, studentų auditorijose dažnai vieši kolegos iš kitų aukštųjų mokyklų. Šiais metais vokiečių, anglų ir prancūzų kalbas bei literatūrą būsimiems šių kalbų specialistams dėsto Rytų Vokietijos, Anglijos ir Prancūzijos pedagogai. Mokslinį darbą kartu su Vilniaus universiteto specialistais dirba Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos mokslininkai. Kasmet Universitetas priima mokytis kitų šalių lietuvių kilmės jaunuolius, tad tarp Universiteto studentų yra Lenkijos, Vakarų Vokietijos ir JAV piliečių.

Arba štai ką rašo doc. Alfonsas Laučka: Nuo 1973 m. Vilniaus universitete vyksta šešių savaičių lituanistikos vasaros kursai, kuriuose lanko įvairių šalių atstovai, daugiausia lietuviai, norintys geriau išmokti lietuvių kalbą, susipažinti su tėvų žeme—Tarybų Lietuva. Kursuose jau mokėsi daugiau kaip 120 sveičių iš JAV, Kanados, Lenkijos, Vakarų Vokietijos, Kolumbijos, Vezuelos, Urugvajaus, Brazilijos, Anglijos, Rytų Vokietijos, Prancūzijos, Australijos ir kitur.

O kaip Lietuvos TSR Aukštojo ir Specialiojo Vidurinio Mokslo ministras prof. Henrikas Zabulis papasakojo Algimantui Semaškai tame pačiame "Mokslas ir Gyvenimas" žurnalo Nr. 9, šiuo metu Universitete yra 13 fakultetų, 108 katedros, skaičiavimo centras ir mokomoji skaičiavimo stotis, daug gerai įrengtų laboratorijų ir kabinetų. Visų mokymo formų yra 32 specialybės ir daugiau kaip 70 specializacijų, kurias studijuoja 16,5 tūkst. studentų. Universitetas pagal studentų skaičių priklauso prie dešimties didžiausių Tarybų Sąjungos universitetų (iš viso yra 65 universitetai). Jame dirba beveik 1,400 mokslo žmonių, tarp kurių 85 mokslo daktarai ir profesorai, beveik 700 mokslo kandidatų ir docentų. Mokslo daktarų procentu Vilniaus universitetas užima šeštą vietą, o mokslo kandidatų—aštuntą vietą tarp Tarybų Sąjungos universitetų.

S. J.

Vilnis, liepos 12

Žemaičiai 1980 metų dainų šventei

N. Akmenė. Rajono saviveiklininkai ruošiasi sekančių metų Respublikinei Dainų šventei. Vakaraus kultūros namuose repetuoja cemento gamintojai, o Ventos, Papilės ir kituose kultūros namuose-kolūkiečiai. Jie ruošiasi rajoninei dainų šventei ir kaimo kapelių konkursui "Zemaitiškas smuikelis." Tai bus pirmas pasiruošimo Vilniaus dainų šventei etapas.

☆ ☆ ☆
Telsiai. Į 1980 m. Dainų šventę Vilniuje ruošiasi važiuoti apie 1000 telšiečių. Tai 11 chorų, kaimo kapelos, liaudies dainų ir šokių ansamblis, šokių kolektyvai.

Argentinijos lietuviai

Argentinoje lietuvių nėra tiek gausu, kaip čia pas mus Amerikoje, bet vis tiek nutautėjimui nepasiduoda, turi savo organizacijas, choras ir šiaip saviveiklos ratelius, leidžia laikraščius.

Tenka pasakyti, kad savo laiku Argentinios lietuvių, nežiūrint politinių įsitikinimų, sugyvenimas palyginant buvo pavyzdingas, visi mušė į tašką lietuvių išlaikymui. Tačiau po Antrojo pasaulinio karo, kai Argentinoje atsirado buržuazinių ir reakcinių nacionalistų, reikaliai pasikeitė. Prasiėjo savitarpi rietenos, o tarp bažnytinių ir pažangių atsirado "geležinė siena."

Didžiausia Argentinios lietuvių kolonija yra sostinėje Buenos Aires. Pažangieji lietuviai čia leidžia dvisavaitinį laikraštį "Vaga." Laikraštį plačiai atspindi tarpautinė politinė padėtis, darbo žmonių kovos, daug vietos skiriam nušviesti visapusišką gyvenimą Lietuvoje, daug žinių telpa iš Argentinios lietuvių gyvenimo. X.

St. Petersburg, Florida

Birželio 2 buvo gan skaitlingas klubo susirinkimas. Nuo šiol susirinkimai bus kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį. Sek. susirinkimas bus liepos 7 d. 10 val. ryto.

Netekom vieno nario—Jono Walins-Valinčiaus. Buvo nuoširdus klubo narys, taip pat L. L. D. 45 kuopos narys, "Vilnietis" ir "Laisvės" skaitytojas bei rėmėjas viso pažangaus judėjimo.

Į klubą įstojo jauna energinga Stella Daraška. Džiugu.

Po susirinkimo buvo pietūs.

Vasaros karščiams veikiant, svečių iš toliau nebuvo. Ir savi išvažinėjo: Julia White į Čikagą prižiūrėti sergančios sesutės, Tesse Saliūnienė dėl silpnos sveikatos išvažiavo pas dukrą į New Haven, Conn., Adelė Budrienė išvažiavo į Čikagą į anūko mokslo užbaigtuves. M. Rutkauskienė grįžo iš Čikagos, pabuvojus pas dukrą ir sūnų.

Della Mikalajūnienė atšventė savo 88 metų gimtadienį. Sukvietė draugus, pavaišino. Nors sulaukus gražaus amžiaus, Della gyvena viena. Jos namai labai tvarkingi. Kas savaitė atvažiuoja į klubą.

Serga Stefanija Venikaitienė. Po

Vilnis, liepos 12

operacijos jau grįžo iš ligoninės ir gydosi namie. Parašykite jai atvirlaiškį, sustiprinkite ją dvasiškai.

Petronėlė Keller jau antri metai po skaudaus sužeidimo negali vaikščioti.

Birželio 9 buvo A. L. D. 45 kp. susirinkimas ir pietūs. Prisirašė nauja narė Adelė Yutis, drg. M. Vilkauskienės dukra.

Po sunkios ligos netekome Agnieškos Yurevičienės-Kavaliauskaitės, Lillijos ir Margaret sesutės, kurios jau seniai mirė. Tai buvo pavyzdinga šeima, atsдавusi pažangiam judėjimui. A. Yurevičienė sirgo ilgai. Buvo ištikęs paralyžius. Pasitaisė, bet prarado regėjimą. Negalėjo vaikščioti. Gyveno su dukra, kuri yra nursė ir gerai motiną prižiūrėjo.

Liepos 14 bus A. L. D. 45 kuopos susirinkimas ir pietūs. Kiti susirinkimai: rugpjūčio 4 klubo, rugpjūčio 11 A. L. D. 45 kuopos, rugpjūčio 18 klubo, rugsėjo 1—klubo, rugsėjo 8—A. L. D. 45 kp. Choras vasarą atostogaus.

Sugrįžo Stasys ir Valerija Kuzmickai, visą mėnesį rytuose viešėjo pas sūnų ir dukrą.

Birželio 10 staiga mirė Marijona Kriščiūnienė-Lideikienė. Liko nuliūdęs vyras Juozas, dukra Bernice. Marijona nesiskundė nesveikata, visada buvo linksma ir aktyvi. Bet šeštadienį ji dar buvo susirinkime, o sekmadienio rytą pasiekė lūdna žinia apie jos mirtį. Buvo klubo ir A. L. D. 45 kuopos narė, skaitė "Vilni" ir "Laisvę," juos rėmė.

Birželio 11 buvo kitos šermenys, mirė Kazys Puishis, sulaukęs 86 metų amžiaus. Į Ameriką atvažiavo dar visai jaunas. Jį atsikvietė brolis Ignas. Apsigyveno Bostone, vėliau persikėlė į Akron, Ohio. Vėliau darbo gavo Maryland valstijoje gumos fabrike. Vėl grįžo į Akron, Ohio. Union Toron, Ohio, pirko ūkį ir iki pensijos ūkininkavo. Virš 20 metų išgyveno Floridoje. Buvo ūkininkaitis, tėvai turėjo pušę valako žemės. Užaugo trys broliai ir dvi seserys. Visi jau mirė tik Ignas 95 metų dar tebegyvas, gyveno su Kaziu.

Kazys Puishis buvo linksmas ir draugiškas, skaitė "Vilni" ir "Laisvę," taip pat ir anglišką spaudą. Ūkininkaudamas Union Toron, Ohio, buvo suorganizavęs A. L. D. kuopą, kurią visi vadino farmerių kuopa.

Kazys paliko nuliūdusią sergančią žmoną Margaret, dukrą Viola Blak, žentą, daug anūkų ir proanūkų. J. Andrulienė

Cleveland, Ohio

MŪSŲ NAUJIENOS

Clevelando Moterų Klubo susirinkimas įvyko birželio 14 d. ICA svetainėje, 15901 St. Clair Ave. Susirinko gražus būrelis draugių ir keletas svečių.

Susirinkimą vedė A. Paltan. Pateikti ir priimti raportai. Pirmininė žodžiu peržvelgė Klubos veiklos praeitį, o mūsų mylimos šeimnininės pateikė skanius užkandžius. Jonas patarnavo prie baro. Žemaičiai atnešė gražių gėlių stalui papuošti. Dalyviai mūsų darbščioms rengėjoms gražiai paplojo katutes ir valgydami Jonui Eitučiui ir Onai M. sudainavome "Happy Birthday."

Skaitytas Anna Salin laiška. Ji žada mus šią vasarą aplankyti gailėstauja, kad klubietės jos neaplanko Floridoje. Sako, gyventi vienai taip toli nuo savųjų—nemalonu.

Pagalba 65 m. sulaukusiems namų savininkams

Gubernatorius Rhodes pasirašė valstijos seimelio naujai priimtą patvarkymą, kad jeigu "senior" šeimos pajamos yra tik \$15,000 ar mažiau, tai galės gauti mokesčių sumažinimą už butą." Reikalauja, kad aplikacijos būtų išpildytos ir prisustos bėgyje 60 dienų—iki rugpjūčio mėnesio. Įstatymas padengia ir tuos, kurie jaunesnius, bet sužeistus ir negalinčius dirbti. Aplikacijų galima gauti rašant County Auditor Vincent Campanella, arba pašaukiant telefonu—623-7050.

Streikas su riaušėmis

Bailey Conralo Co., 29801 Euclid Ave., darbininkai, kurių yra 850, streikuoja nuo pradžios mėnesio. Reikalauja daugiau negu 7 proc. algų pakėlimo. Jie priklauso U. A. W. lokalui 1741. Wickliffe miestelio meras Bucheit dirbtuvę uždarė, kuomet įvyko riaušės prie dirbtuvės vartų tarp streikierių ir raštinės darbininkų bei bosų, kurie visi dirba dirbtuvėje, su streiklazių pagalba. Pribuvusi policija metė į streikierius ašarines bombas. Rodosi, sugrįžo 1930 metų laikai.

4 piketuotojai pašauti

Monroe Co., 30801 Carter St., Solono, Clevelando priemiestyje, kur streikuoja 24 darbininkai, nariai Teamsters Local 507, trys streikieriai ir vienas pašalietis žiurovas buvo sužeisti, kuomet jaunas, 20 metų "bosas" prie dirbtuvės vartų pradėjo iš revolverio šaudyti. Nebuvo užmuštų, tik sužeistų. Pašaudęs jis pasidavė policijai. J. Petraus

S. J. Jokubką sveikino laiškais

Iš Lietuvos: J. Paleckis, rašytojas V. Sirijos Gira, visuomenininkė R. Rugienienė, Kauno muzikinio dramos teatro solistas J. Malikonis, "Tiesos" vyr. redaktorius A. Laurinčiukas, "Tėviškės" draugijos referantas P. Karlonas, V. Kapsuko sūnus Vincas ir dukra Lena Mickevičiai, reemigrantai L. Valbasy ir J. Lekavičius, pusbrolis D. Kalvaitis, Nadia ir Rimantas Staškai.

Iš Brazilijos: Dalva ir Birutė Pilpavičius, Vanda ir Paul Pinto, Bruna Ziedas ir jos vaikai.

Iš JAV: H. R. Feifer, Mary Mihasonok, N. P. Ventai, Teofilė ir Stefanija Masys, Pat ir Mike Stunskai, Florence ir Bobby Pool, Ksavera ir Juozas Karosai, P. ir A. Aleknai.

APLANKIUS P. V. GASPER

GRAND RAPIDS, MICH. Sužinojau, kad rimtai serga mūsų buvusi darbščioji P. V. Gasparienė ir randasi poilsio namuose, Greenview Manor, 1708 Leonard, N. E., Grand Rapids, Mich., 49505. Nuvykusi radau ją nepaprastai nusiteikusia, tik sakė, kad labai išsilgusi draugų ir organizacinės veiklos. Prašė pasveikinti jos idėjos draugus.

Sia progą taipgi siunčiu nuo savęs \$30. Tai bus viena prenumerata į Lietuvą ir viena mano. Likusius \$5 skiriu paramai mūsų brangiam laikraščiui "Vilnis."

M. Kamarauskienė
Grand Rapids, Mich.

Daug pasakantis laiškutis

ST. PETERSBURG, FLA. Gavome laišką nuo drg. Julijos Andrulienės, kuriame tarp kitko rašo: šiame laiške rasite \$611. Iš jų \$500 yra velionio Jono Valinčiaus-Walins šeimos dovana "Vilniai." Velionis Jonas Valinčius mirė šių metų gegužės 25 d., sulaukęs 86 m. a., Anna Maria, Fla. duklė Bronia Mayer, sūnus Alfred Wallins ir jų šeimos pildydami tevo valią, apdovanojo abu pažangius laikraščius, "Vilni" ir "Laisvę."

Taipgi \$25 dovana pagerbimui mirusio Charles Puishis.

F. Kontenis įteikė \$10 paramos "Vilniai."

Likusi suma tai apmokėjimas už užuojautas mirusių draugų.

Smagu, kad nepamiršta laikraščio ir prieš mirtį paprašo šeimos narių apdovanoti laikraštį, kurį gyvas būdamas skaitė.

Nuoširdus dėkui.

V-tė

HELEN TRUSK IŠVYKO PAS DUKRĄ

Pastaruju laiku mes mažai matome mūsų sueigose mielą Helen Trusk. Ji turi nemalonumą su kojomis, tai mažai tegali vaikščioti. Pastoviai gyvena pas dukrą Aldoną ir jos šeimą Čikagoje. Pastarosios dienos ji išvyko pas dukrą Idą, Indianapolis, Ind. Elenutė ruošias ten pasisvečiuoti mėnesį—kitą.

Linkėtina linksmos viešnagės ir gerai nusiteikusiai grįžti į Čikagą.

Vilnietė

NESMAGI ŽINIA

ANTIGO, WI. Gavome laiškutį nuo drg. Agnes Balis. Ji rašo, kad jos vyras labai rimtai serga. Gaila. Tačiau prisiuntė mokesį už dvi prenumeratas į Lietuvą, P. Zopelio ir J. Juoškienės. Priedo dar \$5 laikraščiui paramos. Viso prisiuntė \$35.

Dėkui už paramą, o Agnes mylimam vyrui linkime sėkmingai pasveikti.

Vilnietė

TARŠKIENĖ PRANEŠĖ NESMAGIĄ ŽINIĄ

SAN LEANDRO, CAL. Gavome laiškutį nuo drg. Violet Trask, kuriame ji prisiuntė M. Macijauskienės prenumeratą Kaune ir M. Mozureitis, Oakland, Cal., ir dar \$15 paramos.

Taipgi pranešė nesmagią žinią, kad veikloji ir duosnioji Valė Sutkienė randasi slaugymo namuose. Jos sveikatos stovis esąs rimtas ir nenumato, kada ji galės grįžti iš slaugymo namų.

Labai gaila tokios nuoširdžios ir veiklios draugės. Taipgi gaila, kad miela Violet nedavė slaugymo namų adresu. Daug kas norėtų jai pasiūsti užuojautas laiškučius ir sumažinti ilgėsį.

Nuoširdus dėkui už paramą ir pranešimą apie mielą Valę.

Vilnietė

Skelbiama, kad nuo liepos 15 d. paštas gražins siuntėjams laiškus, kurių vokai bus mažesni kaip 5 inčų ilgio ir 3 ir pusės pločio. O už laiškus, kurių ilgis prašoks 11 ir pusė inčo ir plotis 6 ir vienas aštuntadalis inčo, reikės primokėti 7 centus, jei jie lengvesni kaip dvi uncijos.

LAIŠKAI IR PARAMA "VILNIAI"

Gerbiamą Administraciją

Laiške rasite čekį sumoje \$30. Iš jų užmokame savo ir drg. Mary Miller prenumeratą. Taipgi \$10 nuo M. Miller prisiminimui jos mirusio vyro Thomas Miller.

Sia proga noriu priminti, kad mudvi su Emilija aplankėme drg. Krenauskus. Savo laiku jie buvo labai veiklūs ir duosnūs, bet pastaruoju laiku juos skaudžiai kankina artritas. Šiaip dar neseni žmonės, bet skaudžiai ligos suvarginti. Labai gaila. Linkiu jiems atgauti jėgas.

K. Damalakas

Stevensville, Mich.

Miela Maryte,

Rasi laiške \$10. Tai parama laikraščiui "Vilnis." Kaip matai, rašau iš Los Angeles, Cal. Man čia nekaip sekasi, prieš kiek laiko buvau plėšikų užpultas prie savo buto ir pusėtina nukentėjau. Šiaip negaliu skųstis. Perduok linkėjimus visam personalui.

Antanas V. Snieckus
Los Angeles, Cal.

Gerbiamieji,

Laiške rasite \$20. Iš jų \$10 už prenumeratą ir likusius \$10 skiriu paramai.

Linkiu visiems geros sėkmės.

Vincas Litvinas
Philadelphia, Pa.

Gerbiami Draugai,

Laiške rasite \$30 čekį. Užmoku už du metus laikraščio prenumeratą ir \$10 paramos. Linkiu visam kolektyvui geros sveikatos ir trokštu, kad dar ilgai mus lankytų miela "Vilnis."

M. Grovich
Muse, Pa.

Birželio 18 d. buvo užėjusi į "Vilnies" raštinę Marija Kroulaidis, pasimokėjo prenumeratą ir paliko \$3 paramos.

Dėkui už paramą ir vizitą.

V-tė

GERIESIEMS DRAUGAMS

Pasitaikė, kad vėl teko pagulėti ligoninėje virš penkias savaites. Priežastis: vieni vaistai, kuriuos išbandėme pagydymui (arba bent palengvinimui) artritui, viduriuose sukėlė taip vadinamus "ulcers." Emė ilgą laiką, kol juos prašalino. Čia noriu patarti visiems, kurie galite išvengti, būtinai atsisakyti vaisto vadinamo "Cortizone." Bet kartais negalima išvengti ir jo.

Tuom pačiu kartu turėjau antros akies operaciją. Viskas vėl pavyko. Dabar tik tenka tai akiai pritaikyti akinį ir tikiu, kad tada akys dar geriau tarnaus.

Sio rašinėlio tikslas ištarti širdingą ačiū visiems geriesiems draugams-ėms, kurie prisuntė užuojautos laiškais ar atvirlaiškiais. Jų tiek gavau, kad asmeniškai visiems parašyti padėkas bent šiuo metu negalėčiau. Manau, kad ši padėka per laikraštį leis visiems suprasti, kad jų prisūsti laiškučiai suteikė man didelį malonumą. Ačiū!

A. Jonikienė

PUIKIAI PAVYKO "VILNIES" PARAMAI BANKETAS

Smagu konstatuoti, kad Čikagos pažangių lietuvių moterų klubai bei draugijos daugiausiai rūpinasi laikraščio "Vilnis" parama ir gyvavimu. Jos daugiausiai dirba laike vajaus. Taipgi bile progai esant, stambiau pinigiskai paremia. Štai birželio 24 dieną suruošė banketą. Banketas davė gražios paramos. Į jį atsilankė gražūs skaičius draugų. Tik gaila, vyrų tebuvo viso labo 8. Vieni aiškino, kad vyrai nepaiso laikraščio, kiti sakė, kad jie ignoruoja moterų pastangas laikraščio išlaikymui. Bankete nepasirodė net penki direktorių tarybos nariai. Tiesa, Millie Kancerienė negalėjo dalyvauti, tai "nusibaudė" save įteikdama \$10 parengimo sąskaiton.

Drg. A. ir M. Gabrieliai dalyvavo kultūriečių susirinkime ir dėl minėto parengimo įteikė. Jie tolokai gyvena, o gazolino sekmadieniais nelengva gauti, tai parėmė, nors ir negalėjo dalyvauti.

Sia proga noriu suminėti drauges, kurios prisidėjo su dovanomis: K. Kurpeikienė, A. Copin, Isabelle Peters, Eva Sankus, Estelle Bogden, J. Urmonienė, Betty Cherman.

Po skoningų patiekalų ir puikiu pietų buvo draugiškas pasikalbėjimas. J. Marazienei pirmininkaujant, pristatyti kalbėtojai S. J. Jokubka, J. Urmonienė, Mary Grager, U. Juodaitienė, Betty Cherman, Estelle Bogden ir kiti. Visi kalbėjo ir linkėjo, kad "Vilnis" dar ilgai gyvuotų ir teiktų teisingas ir svarbias žinias.

Garbė Čikagos lietuvių pažangių moterų klubams ir draugijoms, kad taip nuoširdžiai rūpinasi laikraščio reikalais.

Dalyvė

SEKMADIENĮ ČERNAUSKŲ IŠLEISTUVIŲ BANKETAS

Per pastaruosius keletą metų, mes matėme veik kiekviename pažangių organizacijų pažmonyje dirbant prie maisto paruošimo ir išdavimo drg. Betty Cherman-Cernauskienė ir jai padedanti jos mylima vyrą Antaną. Jie ypatingai daug dirbo Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos pažmonėse, taipgi "Vilnies" sueigose. Nemažiau dirbo ir Ex Mainierių klubo sueigose, taipgi Ciceros Liet. Moterų klube. Tad sužinojus, kad jie ruošiasi išvykti į Sun City, Arizona, pastoviam apsigyvenimui, kultūrietės ruošia jų išleistuvių proga banketą, kuris bus sekmadienį liepos 15 d. 1 val. popiet "Vilnies" salėje. Kviečiame minėtų organizacijų narius, taipgi asmeninius ir Cernauskų idėjos draugus atsilankyti ir tinkamai su jais bei palinkėti malonaus gyvenimo naujai pasirinktoje kolonijoje.

Rengimo Komisija

KULTŪRIEČIŲ ŽINIAI

Siuomi primenu, kad Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narių susirinkimas įvyks liepos 17 d. 12 val. dieną "Vilnies" salėje. Reikalų turime ir daug ir įvairių. Vienas jų, tai pasirinkti ir užsakyti paveikslus, kuriuos padarė Kvainauskas.

Taipgi laikas pasikalbėti, ar nebūtų gerai rudenį suruošti kokį renginį, jei vasaros laiku negalime suruošti išvykos.

Būkite visos ir susirinkime aptarsime draugijos reikalus.

Sekr. J. M-nė

Ex Mainierių klubas perrinko valdybą

Ex mainierių Draugiško klubo narių bertaininis susirinkimas įvyko birželio 16 d. "Vilnies" salėje. Kaip žinia, šis klubas susirinkimus turi kas trys mėnesiai. Prieš pradėdiant susirinkimą, turi draugišką pasivaišinimą, šiltus pietus. Šį kartą pietus paruošė Betty ir Antanas Cherman. Jis ne tik paruošė puikius pietus, bet visą maistą ir darbą padovanojo. Šis pavaišinimas buvo atsisveikinimo proga. Jie rengiasi apeleisti Cicera ir pastoviai apsigyventi Sun City, Arizona.

Prasidėjus susirinkimui, klubo pirmininkas Jonas Copin paprašė narių atsistoti ir minute tylos pagerbti mirusios narės Emilijos Pažarskienės atminimą.

Valdyba davė raportą iš savo veiklos, pažymėdama, kad atlikusi visus darbus, kurie jai buvo paskirti. Mirusiems nariams nupirko gėles. Kadangi Paulinos Simon, kuri mirė 1978 m. lapkričio 27 d., pelenai buvo laidojami gegužės 22 d., tai ir dabar buvo nupirka gėlė.

Pranešta, kad Vincė Povilonienė pergyveno operaciją ir randasi Holy Cross ligoninėje. Taipgi Viktorija Valteraitė vis dar randasi ligoninėje. Barbutė Gelgaudienė susilaužė ranką, bet jau sveiksta. Būna pas dukrą.

Delegatė iš "Vilnies" dalininkų suvažiavimo M. Vasiliauskienė davė platų raportą iš suvažiavimo.

Kadangi abu Cherman-Cernauskai išvyksta į Arizona, -tai į jų vietas išrinkta nauji valdybos nariai; protokolų sekretorė Morta Marquardt, išdininkė Frances Jordan. Tad nuo dabar nario mokesčio ar šiaip reikalu prašome kreiptis prie Frances Jordan, 5421 So. Neenah Ave., Chicago, Ill. 60638. Telefonas 586-9142.

Kadangi per eilę metų draugai Cherman nuoširdžiai dirbo klubo labui, jiems įteikta dovana \$50 ir paprašyta, kad jie išgytų kokį daiktą naujuose namuose, kuris primintų klubą ir jo narius. Visi susirinkimo dalyviai reikė jiems padėką už vaišes. Kiek teko sužinoti, kad jiems išleistuvės rengiamos liepos 15 d. "Vilnies" salėje. Reikia tikėtis, kad ir mūsų klubo nariai jaus pareigą dalyvauti.

Sekantis klubo narių susirinkimas bus rugsėjo 15 d. "Vilnies" salėje, 12 val. dieną. Visi žinome, kad norint, jog klubas būtų veiklus, reikia nariams lankyti susirinkimai ir rūpestingai aptarti reikalus.

Dalyvė

Pirmiau buvo minėta "Vilnyje," kad visi raštai, kurie turi tilpti "Vilnyje" turi pasiekti redakciją prieš porą savaičių išeisiant laikraščiui, kitaip jų negalima laiku patalpinti. Tas pats su mirusių prisiminimais. Norint laiku patalpinti, reikia iš anksto prisūsti užsakymus.

Siunčiant korespondencijas, prašome pažymėti **Redakcijai**, o ne kuriam asmeniui. Vietos žinias ir korespondencijas veda ir tvarko J. Maraziene, o kai siunčiama kam kitam, tai ne viskas laiku gaunama. Pasitikiu, kad suprasite reikalą.

Koresp. ir vietos žinių vedėja

J. M.

SKAITLINGAS BUVO KULTŪRIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narių susirinkimas įvyko birželio 19 d. Narių atsilankė gana daug. Prieš susirinkimą buvo padaryta narių nuotrauka, kuria panaudosime LDS būsiančiam jubiliejiniame žurnale. Po to buvo draugiškas pasivaišinimas. Vaišes paruošė Betty ir Antanas Cherman-Cernauskai. Jie ne tik paruošė, bet ir visą maistą padovanojo. Kitaip sakant, jie pavaišino kultūrietes ir tuo būdu atsisveikino, nes greitai rengiasi apeleisti mus ir pastoviai apsigyventi naujoje kolonijoje, Sun City, Arizona. Vaišės buvo skoningai paruoštos ir visos susirinkimo dalyvės reikė padėką už šaunų pavaišinimą.

Pasibaigus vaišėms, draugijos pirmininkė U. Juodaitienė paprašė nares pradėti svarstyti draugijos reikalus.

Valdyba raportavo, kad atlikusi visus darbus, kurie jai buvo paskirti.

"Vilnies" naudai banketo, birželio 24 d. komisija raportavo, kad pakviesti ir kiti pažangių moterų klubai prisidėti.

Skaitytas Helen Trusk laiškas, kuriame ji apgailėstauja, kad negali dalyvauti susirinkime, tačiau įteikė \$5 draugijai dovanų. Skaitytas ir "Women for Peace" komiteto laiškas.

Nutarta drg. Cernauskams suruošti išleistuvių banketą. Banketas ruošiamas liepos 15 d. 1 val. popiet "Vilnies" salėje. Į komisiją išrinktos U. Juodaitienė, Isabelle Peters, Eva Sankus. Kadangi susirinkime buvo nemažai ciceriečių, tai jos į komisiją pristatė nuo jų klubo Estelle Bogden.

Pranešta, kad rimtai serga draugijos narės Viktorija Walteraitė, Valė Sutkienė, Paulina Juzėnienė, Lucille Matuzienė. B. Gelgaudienė susilaužė ranką, bet jau sveiksta, Isabelle Mattas susilaužė koją ir dar rimtas ligonis.

Atžymėta birželio mėn. narių gimtadieniai: Helen Trusk, Mortos Marquardt, Frances Rimdžienės ir Uršulės Pratapas. Palinkėta joms ilgo, sveiko ir darbingo amžiaus ir padainuota "Ilgiausių metų."

Sekantis susirinkimas bus liepos 17 d. 12 val. diena "Vilnies" salėje. Pasitikiu, kad narės nepamirš ir atsilankys. Teks sužinoti, kad drg. U. Juodaitienės dukros Olga ir Ruth ruošiasi pavaišinti visas susirinkimo dalyves savo mamytės gimtadienio proga, kuri liepos 26 švęs savo garbingą 85 gimtadienį.

Sekr. J. M-nė

Išleistuvių banketas

Liepos 15 d. 1 val. popiet "Vilnies" salėje, 3116 So. Halsted St. ruošiamas atsisveikinimo su Betty ir Antanu Cernauskais banketas.

Rengia Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugija, Ciceros Lietuvių Moterų klubas ir Ex Mainierių klubas.

Kviečiame minėtų organizacijų narius ir Cernauskų draugus dalyvauti ir palinkėti jiems laimingo gyvenimo naujai pasirinktoje Sun City, Arizonos kolonijoje.

Kviečia rengimo komisija

[ST. PETERSBURG, FLA.]

ACIŲ VISIEMS

Didelis ačių Lietuvių Piliiečių klubui, LLD 45 kuopai, Dainos Mylėtojų chorui už dovaną ir už gerus ir skanius pietus. Taipgi visiems, kurie atsiuntė sveikinimo atvirukus sveikindami mus išgyvenusius gražiam šeimos židinyje 50 metų, o Stasi sulaukusi 70 metų amžiaus.

Džiugu, kad kilnios idėjos draugai mus prisiminė vedybinio jubiliejaus proga, taipgi Stasio gimtadienio proga.

Sia proga, siunčiame mudu Vilniai \$50 dovanų.

VIOLET ir STASYS
KUŽMICKAI

SKAUDI NELAIME EVA SANKUS ŠEIMOJE

Birželio 13 d. Wabash Ave. paslydo drg. Eva Sankus duktė Isabella Mattas ir susižeidė kojos užkulni. Gydytojas sako, kad nuo kaulų atplyšo sausoji gysla. Teko operuoti ir prisiūti. Nelaimingosios koja įdėta į gipsą. Gydytojai sako, kad galės vaikščioti tik už kelių mėnesių.

Isabelle yra Amerikos Lietuvių Moterų kultūros draugijos narė, taipgi LDS ir šiaip sąmoningai nusistatymo moteris.

Linkime jai sėkmingai pasveikti, o jos drauges prašau aplankyti ir sumažinti tą nelemtą ilgėsį. Jos adresas: 2050 W. Augusta Ave., Chicago, Ill.

I. Peters

MIRĖ IR PALAIDOTAS PETRAS BUTKUS

Birželio 11 d. mirė Petras Butkus, Hot Springs, Ark., ir buvo birželio 13 d. palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Laidotuves tvarkė Mrazek & Rass. Laidojo S. ir N. Gaučiai. Velionis buvęs jų inamiu.

Savo laiku Petras Butkus, gyvendamas Ciceroje, gražiai reiškėsi pažangiam judėjime ir rėmė pažangią veiklą. Turėjo daug idėjų ir asmeninių draugų. Gaila, kad niekas iš Cikagos pažangių lietuvių apie jo mirtį ir laidotuves nežinojo ir negalėjo jose dalyvauti. Lai jam bus ramu ilsetis Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Korespond.

PAULINA JUZENIENE PERGYVENO RIMTĄ OPERACIJĄ

Gerokas laikas nesijautė drg. Paulina Juzėnienė. Gydytojas patarė eiti į ligoninę sveikatos patikrinti, ką ir padarė. Po patikrinimo, nustatyta, kad būtina reikalinga operacija. Operacija ji pergyveno ir jau sutvirtėjo.

Rašant žinia, ji buvo dar Little Company of Mary Hospital, 2800 W. 95 St., Evergreen Park, Ill. Room 540, Bed L.

Linkiu mielai Paulinai greitai ir visiškai pasveikti.

Vilniėtė

Vilnis, liepos 12

RIMTAI NESVEIKUOJA MARYTĖ SMALSTIENE

Gavau laiškutį nuo drg. Marytės Smalstienės iš Ludington, Mich. Jos sveikata tiek sumenkėjusi, kad jau negalinti išeiti iš kambario ir pasidžiaugti puikia vasaros gamta.

Ji prisiuntė \$5 ir prašė užmokėti nario mokestį Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijai ir palinkėti visoms narėms geros sveikatos ir ilgo bei darbingo amžiaus.

Julija M.

VIKTORIJA WALTERAITĖ RIMTAI NESVEIKUOJA

Birželio 13 d. bedirbdama prie "Vilnies" išsiuntinėjimo V. Walteraitė emė blogai jaustis. Buvo skubiai palydėta į namus. Vėliau išvyko į ligoninę. Manyt, kad greitai grįš į namus. Bet pastaruoju laiku gydytojai prisibijo, kad kas nebūtų rimto ir apie grįžimą į namus dar nekalba. Ji randasi Mercy Hospital, 2600 So. King Dr., Chicago, Ill. 60616, Room 932 Bed B.

Linkiu mielai Viktorijai sėkmingai nugalėti ligą ir vėl būti sveikai ir darbščiai, kaip buvai iki šiol.

JULIJA M.

MIRĖ IR PALAIDOTA JUSĖ BINKIENE

Mus pasiekė liūdna žinia, kad po ilgos ir sunkios ligos mirė Juzė Binkienė 1979 m. birželio 25 d., sulaukusi 80 m. a.

Sveika būdama velionė visur dalyvavo ir veikė, kiek aplinkybės leido pažangiam judėjime. Ypatinai gražiai dirbo tarp Ciceros pažangių lietuvių. Stambiai pinigiskai paremdavo laikraštį "Vilnis" ir aplamai pažangią veiklą. Priklausė prie Ciceros Lietuvių Moterų klubo ir kol veikė choras, jame dainavo.

Velionė palaidota birželio 28 d. iš Petkaus Marquette Parko koplyčios Lietuvių Tautinėse kapinėse, kur palaidotas jos mylimas vyras.

Lai Jai bus ramu ilsetis šios šalies žemelėje.

Idėjos Draugė

MIRĖ LIETUVIAI

Birželio 11 d. mirė Marie Ann Redecke-Karytė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 67 metus.

Birželio 13 d. mirė Frances Klumbis-Oksas, sulaukusi 59 m. a. Gimė Cikagoje.

Birželio 14 d. mirė Edward Adleris-Adler, sulaukęs 63 m. a. Gimė Lietuvoje, Tauragės mieste. Šioje šalyje išgyveno 29 m.

Birželio 16 d. mirė kunigas Jonas Kardauskas, sulaukęs 74 m. a. Gimė Lietuvoje, Sakių rajone, Griškabūdžio apylinkėje, Pentiškių kaime. Šioje šalyje išgyveno 18 metų.

Birželio 16 d. mirė Antanas Willis, sulaukęs 91 m. a. Gimė Lietuvoje, Kauno mieste. Šioje šalyje išgyveno 66 metus. Pastaruoju laiku gyveno Tampa, Fla.

Birželio 17 d. mirė Elzbieta Mikėlaitienė, sulaukusi 66 m. a. Gimė Lietuvoje, Raseinių rajone, Jurbarko apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 28 metus.

Birželio 19 d. mirė Mary Legner-Miltonaitė (buvusi Petrokienė) sulaukusi 81 m. a. Gimė Lietuvoje, Siauliuose. Šioje šalyje išgyveno 56 metus.

Balandžio 20 d. mirė Nikodemas Micius, sulaukęs 73 m. a. Gimė Lietuvoje Varnių apylinkėje, Gintolių kaime. Šioje šalyje išgyveno 25 metus.

Birželio 21 d. mirė Aldona Simaitienė, sulaukusi 64 m. a. Gimė

Lietuvoje, Kaune. Šioje šalyje išgyveno 30 metų.

Birželio 21 d. mirė Pranė Sabaliauskienė sulaukusi 91 m. a. Gimė Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 29 m.

Birželio 21 d. mirė Alex Ramasauskas-Ramas, sulaukęs 87 m. a. Gimė Lietuvoje, Šiaulių rajone, Zagarės apylinkėje, Rukuižių kaime. Šioje šalyje išgyveno 70 metų.

Birželio 25 d. mirė Frances Kantutienė-Geribaitė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 65 m.

Gegužės 25 d. mirė Marcelė Stepaitytė, sulaukusi 82 m. a. Gimė Lietuvoje, Tauragės rajone, Gaurės apylinkėje, Užvarnių kaime. Šioje šalyje išgyveno 30 metų.

Birželio 25 d. mirė Febby Likūnas, sulaukusi 50 metų am. Gimė Cikagoje.

Birželio 26 d. mirė Mykolas Komaras, sulaukęs 61 m. a. Gimė Lietuvoje, Ukmergės rajone, Giedraičių apylinkėje, Umbražiškių dvare. Šioje šalyje išgyveno 30 metų.

VINCĖ POVILIONIENĖ PERGYVENO OPERACIJĄ

Cikagiečiams gerai žinoma Vincė Povilionienė birželio 19 d. Holy Cross ligoninėje pergyveno operaciją. Gydytojas tvirtina, kad operacija pavykusi. Reikia manyti, greitu laiku ji grįš į namus 6117 So. Tripp Ave., Chicago, Ill. 60629.

Vincė yra Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narė ir nuoširdi spaudos rėmėja.

Linkiu mielai Vincėi sėkmingai ir greitai pasveikti.

Julija M.

OAKLAND, CAL.

Mirus

Elzbietai Šlegerienei-Pelaniūtei

Reiškiame gilią užuojautą dukrai ir žentui, sūnui ir marčiai, anūkam ir proanūkam ir kitiems artimiesiems ir draugams.

Ilgus metus buvo uoli pažangos rėmėja, narė ir LLD kuopos ugdytoja.

LLD 198 KP. VALDYBA
IR
NARIAI

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Mirus

Mariannai A. Kriščiūnienei- Lideikienei

Reiškiame gilią užuojautą vyrui Juozui, dukrai Bernice, posūniui Povilui, podukroms Kristinai ir Stefanijai, 12 anūku, 3 proanūkam, tris seserims (dvi gyvena Lietuvoje) ir visiems kitiems giminėms bei draugams, draugėms.

P. Simėnienė	Barbora Sophas	J.-L. Endrulaitis
N. Petronienė	E. Kairaitienė	H. Janulytė
M. Vilkauskienė	L. Tvaska	S. Daraška
V. Paulauskas	A. Breuwer	L. Novak
P.-A. Aleknai	J. Bowman	J. Greblick
J.-B. Vaitkai	B.-M. Brannen	A. Lobikis
V. Casper	F.-M. Walaičiai	W.-E. Dudai
W. Dubendris	J. Andrulis	L. Strack
V.-V. Bunkai	M.-H. Samanick	S.-V. Kužmickai
A.-P. Lukai	J. Gendrenas	J. Gresh
M. Gružinskienė	E. Valley	R.-H. Feifer
H. Siaurienė	E. Yuknis	A. Pakalniškienė
M. Rutkauskienė	S. Yuknis	F. Mockapetris
F.-M. Miller	M. Klishius	J. Stančikas
S. Bakšys	V.-M. Repekai	A.-M. Raskauskai
Alf. Pateckas	F. Bunkus	J.-H. Dobrow
P. Pateckas	D. Mikolajūnienė	M. Akelys
W. Kelley	J. Sarkiūnas	T.-V. Norvilai
K. Kelley	H. Sarkiūnienė	J. Harmatiuk
F.-V. Budrioniai	Ch.-M. Tvaskai	J.-P. Keller
F.-M. Miller	J.-T. Lukai	

DUBLIN, CALIFORNIA

Mirus

Elizabeth Shlegerienei [Pelaniutė]

Reiškiamė gilią užuojautą dukrai Adele Adcock, sūnui John, jų šeimoms, giminėms, artimiesiems, bei draugams. Gaila netekus geros, pažangios draugės.

K. Mugianienė	M. Kamarauskienė
A. Mugianis	Telda King
Ks. Karosienė	D. Machulienė
J. Karosas	F. Machulis
M. Mozūraitienė	Ray Machulis
J. Mozūraitis	F. Balčiūnas
V. Taraškienė	M. Baltulioniūtė
A. Taraška	

(Oakland, San Francisco, San Leandro draugai.)

BURBANK, ILLINOIS

Mirė

Josefa Binkis

Birželio 25-tą dieną, 1979 m.

5:30 val. ryte

Gimusi Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 65 met. Sulaukus 80 metų.

Liko nuliūdime du sūnūs Louis, marti Eleanora ir Albert, marti Susie, sesuo Frances Rimdžius ir kitos giminės.

Kūnas buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st St., Chicago, Ill. Laidotuvės įvyko birželio 28-tą dieną, 11:00 val. ryto. Laidotuvių apeigas vedė laidotuvių direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Mirus

Marianna A. Krisčiūnas- Lideikis

Reiškiamė širdingą užuojautą vyrui Juozui, dukrai Bernice, posūniui Povilui Krisčiūnas, podukroms Kristinai, Stefanijai, sesutėms, draugams, draugėms bei kitiem giminėms.

L. L. D. 45-TOS KUOPOS
VALDYBA ir NARIAI

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Mirus

Kazys-Charles Puishis

Reiškiamė širdingą užuojautą žmonai Margaret, dukrai Viola Blake, jos vyrui ir jų šeimai, broliui Ignui Puishis bei kitiem giminėms, draugams, draugėms.

F. Mockapetris	A.-P. Lukai	V.-M. Repeikai
P. Simėnienė	Ch.-M. Tvaskai	E. Valley
N. Petronienė	H. Siauchelle	M. Klishius
R.-H. Feiferiai	B. Jankauskas	H.-J. Sarkiūnai
J.-P. Keller	L. Tvaska	E. Galvan
A. Pakalniškienė	D. Mikalojūnas	F. Bunkus
H. Janulytė	A.-M. Raskauskai	J. Bowman
L. Strack	W.-E. Dudai	F.-V. Budrioniai
V. Casper	E. Kairaitis	J.-M. Miller
A. Žiuris	W. Dubendris	J.-B. Vaitkai
S. Daraška	J. Krisčiūnas	J. Andrulienė
A. Pateckas	M. Rutkauskas	S.-V. Kužmickai
P. Pateckienė	J.-T. Lukai	V.-V. Bunkai
P.-A. Aleknai	P. Lesnick	D. Mikalauskas
M. Vilkauskienė	M. Gružinskienė	M. Gram
H. Siauris	J. Stančikas	J. Greblis
L. Novak	W. Kelley	J.-H. Dobrow
A. Brower	K. Kelley	J. Mamatiuk (ukrainietis)

M.-H. Samanick

[SPRINGFIELD, ILL.]

LIŪDNAS PRISIMINIMAS MOTINOS

Veronikos Dombrauskienės

Liūdnam praslinko du metai nuo to skaudaus įvykio, kuomet 1977 metais, birželio 22 d. sustojo plakusi mūsų mylimos motinos, uošvės ir močiutės Veronikos Dombrauskienės jautrioji širdis.

Mes negirdime jos švelnių ir pamokinančių žodžių, bet mūsų širdyse jie pasiliko neužmirštami. Jos nurodymus, kaip gyventi, kad būti naudingiems ne tik sau, bet ir visai darbo klasei, vykdome ir jaučiamės patenkinti.

Lai mylimai mamytei bus amžina ramybė, o mes vykdysime jos nurodymus ir gerbsime Jos kilnų atminimą.

Liūdinti duktė

ALBINA GURSKI

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Paulinos Jasilionienės

Liūdnam praslinko du metai nuo atsiskyrimo iš gyvųjų tarpo mielos pažangietės Paulinos Jasilionienės. Jos kilnioji širdis sustojo plakusi 1977 metais, birželio 21 d.

Velionė visą savo brandų gyvenimą ištikimai stovėjo kovotojų eilėse už darbo žmonių pilnesnį ir sotesnį gyvenimą.

Prisimindami jos gražų gyvenimą, įteikiame laikraščiu "Vilnis" \$50, nes ji to padaryti jau negali. Liūdime jos netekę:

HELEN ŽUKIENE
WALTERIS ir MYLDA ŽUKAS
HELEN M. PINE-ŽUKAITĖ
Columbus, Ohio

ANNA MARIA, FLORIDA

Mirus

Jonui Walins – Valinčius

Reiškiamė širdingą užuojautą dukrai Bernice Meyers, sūnui Alfred Walins, anūkams daktarui Robert Meyers, Alfred ir Diana Walins, broliams Antanui Valinčiui (Bridgeport, Conn.), Vincui, Pranui ir sesutei B. Budraitienei (Lietuvoje) ir kitiems giminėms bei draugams.

L. L. D. 45-TOS KUOPOS NARIAI ir VALDYBA
St. Petersburg, Fla.

Wilma Jokubkaitė

CHICAGO, ILL.

Wilma Jokubkaitė

Ji buvo tik tai keturiolikos metų, kai mirė 1949 metų liepos 14 d., 6 val. vak. Jau trisdešimts metų nuo to skaudaus įvykio. Jau trisdešimts metų, kaip nebesidžiaugiamė Jos gabumais. Jau trisdešimts metų kaip namuose tuščia Jos vieta. Jau trisdešimts metų kaip lankome Jos kapą.

Prisiminus Ją dažnai iškrinta gaili ašara. Ir kodėl taip buvo lemta, kad Ji negyventų, o mes liūdėtume?

Graudu!

TĖVAI